

Пробне випробування з української мови та літератури

ВАРІАНТ №1

Завдання 1-10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на вашу думку, варіант та позначте у бланку відповідей.

1. Антоніми вжито в прислів'ї

- А Добро далеко розходиться, а зло ще далі.
- Б Не говори, що знаєш, але знай, що говориш.
- В Птицю знати по пір'ю, а чоловіка по бесіді.
- Г Коли хочеш щось сказати – перш подумай.

2. Фразеологічний зворот ужито в реченні

- А За Дніпром небо ясно палало всіма кольорами веселки.
- Б Минає день, тиждень, місяць і півроку збігло за водою.
- В Життя людське багатогранне, і кожна його пора по-своєму прекрасна.
- Г Буду я навчатись мови золотої у трави-веснянки, у гори крутої.

3. Простим є речення

- А По діброві вітер виє, гуляє по полю, край дороги гне тополю до самого долу.
- Б На узліссі і галявині зеленіє перший ряст і цвітуть проліски та сон-трава.
- В Шелестить пожовкле листя, по діброві гуляють хмари.
- Г Пам'ять могла б убити нас, коли б не мала рятівної властивості забувати.

4. Числівник є в реченні

- А Лінивий двічі ходить, скупий двічі платить.
- Б Майнули в повітрі десятки крил – і голубина згряя знялась у блакить.
- В Дуб уже ріс кількадесят років.
- Г Стокілометрову відстань подолали дуже швидко.

5. Подвоєння літер відбувається в усіх словах рядка

- А від..аль, старан..ий, нал..ю
- Б узбереж..я, розкіш..ю, ніжніст..ю
- В числен..ість, розріс..я, священ..ик
- Г стат..ею, безсон..ий, вирощен..ий
- Д бов..аніти, шален..ий, ..вічливий

6. Правильно поєднано іменники з числівниками в рядку

- А двадцять два футболісти
- Б три з половиною сантиметрів
- В двадцять чотири учня
- Г півтори літри
- Д сім цілих і вісім десятих відсотків

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

(1) На (П,п)окуті, залитий сонцем, під сліпучою синявою неба сидів старий Чумак. (2) Як живий. (3) Величезний портрет в олійних фарбах був виконаний хоч і *по-дилетантськи*, але натхненно, з (Б,б)ожою іскрою. (4) Сонце било повинню. (5) Старий Чумак, бронзовий і

мускулястий, дивився просто кожному в очі примружено і посміхався. (6) Посміхався в свій довгий (3,3)апорозький вус, як це він робив завжди. (7) Монументальний, кремезний і могутній, як сама (3,3)земля, коваль Чумак.

7. Відокремленим означенням, вираженим дісприкметниковим зворотом, ускладнено речення

- А перше
- Б третє
- В шосте
- Г сьоме

8. Синонімом до виділеного в третьому реченні слова є

- А неестетично
- Б непрофесійно
- В талановито
- Г пересічно

9. З великої літери необхідно писати слово в реченні

- А першому
- Б третьому
- В шостому
- Г сьомому

10. Стил ь тексту –

- А науковий
- Б публіцистичний
- В розмовний
- Г художній

Завдання 11-19 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на вашу думку, варіант та позначте у бланку відповідей.

11. Літеру *и* на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

- А ц..стерна, д..намо, х..рург
- Б Д..дро, мерс..., соц..ологія
- В с..луєт, д..плом, пр..ор..тет
- Г бр..гада, реж..м, д..оптрія
- Д реч..татив, такс..ст, Лейпц..г

12. Правильно узгоджено прикметники з іменниками в усіх словах рядка

- А красиве панно, багатолюдний Делі, широка Міссурі, веселий месьє
- Б маленьке какаду, змістовне лібрето, високе Кіліманджаро, струнка міс
- В сонячна Перу, золоте кольє, сіре кашне, дивакуватий маєстро
- Г ліричне інтермецо, козацький бароко, старе піаніно, цікаве кіно
- Д смачне манго, новий фортепіано, далека Чилі, біле жабо

13. Прийменник *у* на місці пропуску слід уживати в усіх словах рядка

- А експонат ... музеї, птах ... небі, покласти...узголів'я
- Б поїхати...відрядження, наймиліше...світі, здали...архів
- В побувати ... Одесі, квітник ... саду, залишиться ... спогадах
- Г вишня ... цвіту, мешкала ... Львові, оселя ... рушниках
- Д перебував ... Ватикані, запевнили ... добросусідстві, купити ... аптеці

14. Разом пишуться всі слова в рядку

- А напів/автомат, авіа/промисловість, режисер/постановник
- Б північно/кримський, міні/автомобіль, навчально/виховний
- В одно/разовий, давньо/український, загально/державний
- Г жовто/гарячий, жовто/блакитний, жовто/дзьобий
- Д теле/апаратура, пів/години, крем/брюле

15. Вставне слово, що вказує на послідовність і зв'язок думок, ужито в реченні

- А Отже, сполучники поділяємо на сурядні й підрядні.
- Б Кожна наукова теза, безперечно, вимагає доказів.
- В Такі експерименти, очевидно, необхідно продовжувати.
- Г Зміст цього поняття, на мою думку, треба уточнити.
- Д Вирішити проблему допоміг би, мабуть, такий експеримент.

16. Кома НЕ СТАВИТЬСЯ в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Пройшла гроза і ніч промчала і знову день шумить кругом.
- Б Важким холодним сном спала земля а високо над нею притаїлися зорі.
- В Тепло було й вишні цвіли рясно.
- Г Дощ пройшов і світлі ручаї в синє море виливають воду.
- Д В одну мить розсунувся простір і стали ближчими зорі.

17. Граматичну помилку допущено в реченні

- А Листки, кружляючи й шарудячи, падають додолу.
- Б Читаючи цей роман, у моїх очах з'явилися сльози.
- В Дівчина йшла по дорозі, весело наспівуючи бадьюру пісеньку.
- Г Безмежно зрадивши, Оксана закружляла в танку.
- Д Відшукавши в Інтернеті інформацію, я зміг підготувати доповідь.

18. Правильно утворені всі форми дієприкметників у рядку

- А накреслений, зшитий, роблячий, побачений
- Б лежачий, посивілий, зліплений, нафарбований
- В зацікавлений, помолодівший, уславлений, змарнілий
- Г розвалений, посміхаючийся, палаючий, знайдений
- Д оформлений, випечений, потемнівший, забутий

19. Поширеним є речення

- А Хай кожен із вас заспіває.
- Б Гостям весело.
- В Дідусь буде відпочивати.
- Г Хлопець виявився не ликом шитий.
- Д Дві жінки почали грати.

Завдання 20-21 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, доберіть відповідник, позначений буквою, і поставте позначку в бланку відповідей.

20. Установіть відповідність.

Вид підрядного речення

- 1 означальне
- 2 з'ясувальне
- 3 обставинне наслідку
- 4 обставинне мети

Приклад

- А Народ, що не знає своєї історії, є народом сліпців.
- Б Я сідаю на горбик зігрітий, щоб ключі журавлині зустріти.
- В Струни чекають, щоб пальці торкнулись до них.
- Г Дарма що сніг хрумкотить під ногами, але весна своє бере.
- Д Дощ тут випав менший, так що ледве прибав пилюку.

21. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире:

Умова вживання тире

- 1 між підметом і присудком
- 2 перед узагальнювальним словом
- 3 у неповному реченні
- 4 при відокремленій прикладці

Приклад речення

- А Від малих дітей голова болить, а від великих — серце.
- Б На річці, у лісі, на полі — усюди німа тиша.
- В Я тільки тепер побачив село — нужденну купу солом'яних стріх.
- Г Непереможна безборонність — твій меч єдиний і єдиний щит.
- Д Прийде осінь — у засіках буде хліб золотий.

Завдання 22-25 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на вашу думку, варіант та позначте у бланку відповідей.

22. У рядках

Кохана спить, кохана снить,

Піди збуди. Цілуй їй очі.

Кохана спить...

провідним художнім засобом є

- А оксиморон
- Б тавтологія
- В антитеза
- Г метафора
- Д гіпербола

23. Прочитайте уривок, визначте автора та використані поетичні фігури.

Народе мій, замучений, розбитий,

Мов паралітик той на роздорожжю,

Людським презирством, ніби струпом, вкритий!

Твоїм будуцим душу я тривожу,

Від сорому, який нащадків пізніх

Палитиме, заснути я не можу.

- А Тарас Шевченко; інверсія, тавтологія
- Б Леся Українка; інверсія, оксиморон
- В Іван Франко; інверсія, риторичне звертання
- Г Микола Вороний; інверсія, антитеза
- Д Олександр Олесь; інверсія, анафора

24. Рядки з поеми Тараса Шевченка «Кавказ» «Слава! Хортам, і гончим, і псарям, і нашим батюшкам царям слава» прийнято

- А захватом величчю царської особи
- Б вірнопідданськими почуттями до царя
- В їдким сарказмом

Г легкою іронією
Д урочистим пафосом

25. Співавтором роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» був

- А Пантелеймон Куліш
- Б Михайло Драгоманов
- В Микола Костомаров
- Г Михайло Павлик
- Д Іван Білик

Завдання 26-28 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного цифрою, доберіть відповідник, позначений буквою, і поставте позначку в бланку відповідей.

26. Встановіть відповідність між назвою та жанром твору:

1 Микола Куліш. «Мина Мазайло»	А сонет
2 Пантелеймон Куліш. «Чорна рада»	Б трагедія
3 Василь Стефаник. «Камінний хрест»	В новела
4 Євген Маланюк. «Шевченко»	Г комедія
	Д роман

27. Установіть відповідність між автором і персонажем твору.

<i>Автор твору</i>	<i>Персонаж твору</i>
1 Іван Багряний	А Палагна
2 Тарас Шевченко	Б Трандалев
3 Іван Карпенко-Карий	В Мавка
4 Михайло Коцюбинський	Г Многогрішний
	Д Ярема Галайда

28. Встановіть відповідність між віршованими рядками та їх авторами:

- 1 Можна вибрати друга і по духу брата, / Та не можна рідну матір вибирати
- 2 Мене водило в безвісті життя, / Та я вертався на свої пороги, / Переплелись, як мамине шиття, / Мої сумні і радісні дороги
- 3 Ви знаєте, як сплять старі гаї? / Вони все бачать крізь тумани. / Ось місяць, зорі, солов'ї... / «Я твій» – десь чують дідугани, / А солов'ї!.. / Та ви вже знаєте, як сплять гаї!
- 4 Я візьму той рушник, простелю, наче долю, / В тихім шелесті трав, в щебетанні дібров. / І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю: / І дитинство, й розлука, і вірна любов

- А Дмитро Павличко
- Б Василь Симоненко
- В Ліна Костенко
- Г Павло Тичина
- Д Андрій Малишко